

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Dictamina Seu Scita Variæ Doctrinæ, Politicæ, Moralis,
Stoicæ, Christianæ, & Spiritualis**

Nieremberg, Juan Eusebio

Paderbornæ, 1711

Decas X.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-50306](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-50306)

la eventuris; quò scilicet alia volvendo, quæ tua intersunt, prætereas, & venatu inanium umbrarum deludaris. Labitur interim lucri occasio, spémq; bene agendi ferò delusus perdidisti.

90. Evanescent temporalia, nisi futuris intendimus. Spiritualia verò, virtutes inquam germanæ, non putatitiæ, per ipsum neglectum securos nos reddunt æternorum. Age igitur, quod agis, non quod acturus es. Huic invigila, quod præ manibus habes, ut ritè factum sit.

DECAS X.

91. Negotium gravioris momenti vix aliud est, quàm, ut curas omnes ad Dei cultum seriò adjicias; imò nec studium aliud, quod calentioribus votis debeas anhelare. Desideria nostra sunt vires animæ, aptissimæ ad superandas molestias omnes, & fatigia in perfectionis itinere occursura. Iter hoc prolixum est, & affatim laboriosum; semper restat, quò pergas, & retrogredi est, eodem in vestigio vel tantillum stetisse. Plures in eo tabernæ sunt aut diversoria; in his moram nè traxeris, furtim subeunda sunt, & via prosequen-

sequenda. Et ut noveris, quam viam teneas, aut quantum in ea progressus sis, hujusmodi hospitia, ceu gradus servienti Deo, sanctioris vitæ Magistri novem statuunt, comparata ad conditionem eorum, qui iter adoriuntur. Tu observa, quâ classe hæreas, & quantum distes à termino.

92. Ad primum refero, qui crimina sua ritè cõfessi, ad ea deinceps evitanda severissimè sese obstringunt, modicè interim solliciti de levioribus nævis præcavendis. Languet in eis, & refrigescit charitas, vigétque nimium, quo malè nobis blandimur, amor proprius. Hæc taberna extra infernum quidem est, ast indè non longè distat, prout Trithemius loquitur; quin, si alteri Doctõri credimus, jam in ipsis tartari labris ambulat illi, qui vitam ducunt ad eò sui securam, imò negligentem. Etenim qui minutiores noxas nullo prorsus studio cavet, qui corporis commodis favet liberrimè qui labendi occasiones, & peccatorum gravium pericula non defugit, næ ille præcipitio æterno quàm proximus est. Sit tamen, unum aliquem in ea
viven-

vivendi ratione Orci carceres effugere, quàm horridis, quàm diuturnis suppliciis in terrifica illa ignium lustricorum specu noxarum pœnas exolvat! Opera insuper solius scilicet gehennæ metu extorta quàm futura sunt imperfecta! quot sordibus deformata! quàm parùm denique meritoria!

93. Secundum gradum illi proprium habent, qui aure prona exipiunt monita divini Spiritûs, mundi vanitates declinant, remonent studiosè graviorum criminum illecebras, ad pietatem constanter incumbunt; cæterùm haud multùm abhorrent à nævis minutioribus: & licèt partem aliquam levium noxarum effugiant, non se liberant tamen à sagacissimis dæmonis insidiis, ejus laqueis innodati, passionum suarum aurâ abrepti, atque exinde heroicarum virtutum operibus prorsus impares. Hi vana securitate persuasi in eo requiescunt, quòd supremo Numini deser- viant, ac tandem sui vani æstimatores addeunt discrimen plurimorum errorum.

94. Tertiam classem obtinent, qui domita generosè carne mundòque devicto, in mediâ

inediâ & vigilijs se macerant, quibus scilicet studium virtutis nō modicè promovetur. Ast ea isti parte adhuc deficiunt, quòd ab eiusmodi æterni supplicij metu aut præmij cupiditate magis, quàm germano Dei amore impellantur. Imminere istis solet ex insidijs veterator, & sub dolosa specie avocare ab interno sui debellandi usu, à teneriore in demissionem, charitatem, aliásque virtutes affectu, fovendo in illis non nullarum creaturarum amorem, & tenacissimè alligando personis & occupationibus quibusdam, eo ferè obtentu, quòd Divinam amicitiam exinde non violent. Hi interim non advertunt ab eiusmodi affectibus parùm mortificatis obicem poni Divinis donis, seque animo semper dubio ac sollicito distrahi, neque unquam passionibus liberari.

95. Quartum viatorum ordinem efficiunt ij, qui ad usum piarum asperitatum & carnis edomationem curam interiorū adjiciunt, sacra commentantur, & orationi vacant quàm plurimùm. Hic verò, & quod præcipuum est, desideres: sui scilicet abnegationem omnimodam. Nam hi

in hujusmodi mentis delicijs non tam Dei gloriam exambiunt, quàm suam, quo delibantur, pijssimæ voluptatis saporem, nunquam non affixi sensui, & voluntati suæ. In ipso devotionis æstu Deum amant profusè, affectant aspera, cruces, & mortès; mox ubi tenerior sensus evanuit, jam alij à seipsis, quam poposcerant, deprecantur pugnam, & ad primam adversitatis imaginem contabescunt. Imperetur aliquid, quod eorum palato minùs arrideat, illico ostendent, quantum absint à sui victoria. Ut, quo abripiuntur nimium, domesticus sui amor obtectus lateat, vellèque suam adimpleant, sexcentis facile argumentis suadent omne eorum studium in unam Dei gloriam referri.

96. Quinto in diversorio hospitantur, qui voluntatem propriam in omnibus abdicant, ut cum Divina probè consentiant, parati non Majorum modò, sed, si per Divinam legem aut absque nævo liceat, inferiorum etiam arbitrio obtemperare, auscultant suggestionibus cœlitus immis- sis, colunt mentis tenerrimæ puritatem, & ardentissimo studio, omnique sanctorum operum

operum genere connituntur Deum sibi demereri, atque arctâ cum eo amicitia conjungi. Hos jam dixerim in via magis securos, ambulantes in veritate, ac Deo cæteris jam præmissis longè acceptiores. Verùm neque in istis sui abnegatio eas omnino radices egit, ut non aliquando in sanctis cæptis nutare incipiant, seque amando immutari. Quod si adverterint, agnito errore celerrimè resipiscunt, noxisque austero dolore expiatis, cum Deo in gratiam redeunt, seque ejus voluntati denuo transcribunt.

97. Sexto hospitio accipitur genus illud nobile Viatorum, qui cum se Deo totos permiserint, in sui integerrima abdicatione unum Divini honoris incrementum constanter quærunt, nullis indè rationibus amovendi. Sed & hinc aurum scoriam habet. Feruntur hi occulta quadam naturæ inclinatione, ac penè solliciti in spirituales suas delicias, nondum scilicet depurata intentione, & vel tantilla inquiete illapsum Divini spiritûs remorantes. Etenim cum votis nondum omnia in Dei gloriam dirigant, neque in absolutâ
sui

fui abnegationem incumbant, minùs aptè utuntur cœli donis, & ope sibi divinitus ad agendum concessa.

98. In septimo duntaxat illos reperias qui didicerunt laudabiliter frui cœlestibus auxiliis, itaque proficere ex Divina amicitia, ut fructus omnes, quos illa procreare solet, sedulò colligant, assveti in prosperis juxtà & adversis lucrum facere: parati in omnibus seu animi seu corporis negotiis beneplacitum Divinum sequi, umbræ instar, quæ corporis motum imitatur: prompti ad agendum patiendùmq; juxta normam vitæ & passionis Redemptoris sui: firmati in ejus solidissimo amore, & ad quamcunque turbationum procellam semper immoti. Indè non agunt solùm, sed sustinent etiam grandia, perfusi semper opibus Divinis, mente illuminati, & voluntate semper in Deum propensi. Quia tamen abundantia solet incautis periculosa esse, evenit quandòq; ut à tramite non nihil abducti ad delicias suas vel afficiantur immoderatiùs, vel eas sensibiliùs degustent. Huic quoque errori ponendus est modus, & oblectamenta

EX

ex pietatis ſenſu naſcentia vel non quaerenda omnino, vel cautè admittenda,

99. Octava ſtatio occupatur ab iis, qui ſe ſuâque omnia puriſſimè in Deum referentes impenſiſſimè gaudent ab ejus voluntate omnia de ſe, ſive quæ ad hujus, ſive alterius temporis conditionem referuntur, ex libito diſponi, non reſervantes ſibi nè minimam proprietatem, & ab omni penitus creaturarum affectu liberi. Hos Deus ſolet peculiaribus gratijs, & amicitia ſuâ argumentis conſovere, remota ijs aperire, & coeleſtibus quandoque miraculis recreare. Verùm hoc uno laborant, quòd non æquabili gaudio ſentiant ſe bonis illis perfundi, ac deſtitui. Latet enim ſub ea fruitionis lætitia genus quoddam propriæ voluntatis, coram Divinis oculis, admodum culpabilis, quâ exutos, omnique affectu liberos præſtaret ſolum admirari, & prædicare Divinam bonitatem, quòd immerentes ex infinita ſua bonitate tam liberaliter accipiat. Quin, quantum ipſorum intereſt, parati eſſe deberent illâ piſſimi Numinis liberalitate deſtitui & quaſi derelinqui, ſi ex ejus foret bene-

beneplacito. Neque enim blandus ille donorum, favorúmque apparatus perfectæ virtutis argumentum est, sed fidus duntaxat index bonitatis Divinæ, quâ teneras adhuc mentes ad iter perfectionis attentandum invitat.

100. Ultimus demùm locus eos solos hospites habet, qui ardentissimis virtutum operibus, purissimis desideriis, ac filiali Dei timore instructi aboleverint cupiditates omnes terreas, extinxerint affectus carnis & sanguinis, ac instar spirituum ipsa etiam voluntate exuti uni Deo vivunt. Ardens quippe in Deum amor, à quo animantur, totius hominis, imperium occupat, ipsamque naturam supra se, ac conditionis suæ modum constituit. Hi proximiores sunt, & electi Dei filii, in quos largissimè suas opes diffundat: quibus copiam faciat Divini oris penitiùs cõtemplandi: quibus denique intima familiarissimè aperiat. Atque inter hæc adeò temperatè se amant, ut in illa coelestium donorum fruitione non sistant, neque de his, uti de bonis propriis delectentur; sed omnia in unam Dei voluntatem referant,

in eaque conquiescant. Extincto quippe
omni respectu, & abdicata sui arbitrii ac
privati commodi ratione, sola fide & cha-
ritate nixi, alacriter expectant quamlibet
rerum aduersarum tempestatem unius
Divini nominis augendi, proximique
beandicausâ, absque ulla cœlestis solatii
asperfione aut lenimento. Nihil asperum,
nihil vile aut abjectum, nihil probrosum
aut triste excogitaveris, quod non existi-
ment sibi deberi, absque fuce ullo se po-
stremos omnium judicantes; neq; aliud
suspirantes, nisi calcari, abjici, torqueri,
& mille tormentis pro Christo excruciami:
quanquam illâ aduersitatum copiâ nun-
quam eò cumulandi, ut non semper opta-
re audias: *Amplius! Amplius!* Et quan-
quam cum Paulo aliud ignorent, nisi glo-
riari in cruce Domini sui, haud propterea
negligunt mentem suam cœlestibus do-
nis adaptare, quibus cum copiosè ditari
solent, & effici instrumenta idonea Spiri-
tûs sancti, in omnem ejus nutum faciles,
& in misericordiam humiliter grati. Eo-
rum in pectore Dei simul & alienæ salutis
amor ardet juxta ac fulget, indèque ac-
censi

censi, quidquid in exterioribus abjectum magis aut afflictivum est, quantum de se, avidissimè inquirunt; intus verò charitate pleni, proprii expertes arbitrii, à desiderio sensibilis voluptatis prorsus alieni, in omnibus imitari student unum suum Magistrum ac Redemptorem Jesum. Videat nunc, qui Dei servitio se adscriptum cupit, quâ classe accipiendus sit, & quantum adhuc à meta remotus; nè, jam tertio coelo se illatum putet, adhuc se reperiatur in ipso aditu, vixque primum gradum in sacro itinere posuisse.

Dictamina Generalia.

DECAS I.

Non rectè mortem definieris dicendo: æqualem esse diviti ac egeno, Cræso ac Iro. Vita idem facit: tam Regibus infesta est, quàm mendicis, tam favens utrisque. In omnes dispensat gaudia & dolores, nisi quòd in Regibus occurrat materia major. Ast gibbus elatior non implet animum, onerat solùm. Majestas quoq; objecti non subingreditur sensum;

Ia

neque